

P/2198676

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE

KLASA: 120-01/20-01/101
URBROJ: 514-U-03-01/1-20-3
Zagreb, 10. prosinca 2020.

**SINDIKAT DRŽAVNIH I LOKALNIH
SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA
REPUBLIKE HRVATSKE**
n/r Ive Šušković, predsjednice Sindikata
Trg kralja Petra Krešimira IV 2
Zagreb

PREDMET: Naknada plaće za vrijeme samoizolacije i izolacije zbog bolesti COVID-19
- mišljenje, daje se

Poštovana,

U odnosu na zaprimljeni upit o načinu izračuna naknade plaće za vrijeme samoizolacije odnosno privremene nesposobnosti za rad državnih službenika i namještenika, Ministarstvo pravosuđa i uprave očituje se kako slijedi.

I. Prema članku 95. stavku 1. Zakona o radu („Narodne novine“ broj 93/14, 127/17 i 98/19), za razdoblja u kojima ne radi zbog opravdanih razloga određenih zakonom, drugim propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu, radnik ima pravo na naknadu plaće, a prema stavku 2. istoga članka, zakonom, drugim propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu određuje se razdoblje iz stavka 1. ovoga članka za koje se naknada isplaćuje na teret poslodavca. Sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju („Narodne novine“ broj 80/13, 137/13 i 98/19 – u nastavku: ZOZO), naknada plaće za prvih 42 dana bolovanja pada na teret poslodavca, uz predviđene iznimke.

Ukoliko je osiguraniku od strane izabranog doktora obiteljske (opće) medicine utvrđena privremena nesposobnost odnosno spriječenost za rad iz razloga jer je izoliran kao kliconoša ili zbog pojave zaraze u njegovoj okolini, prema članku 39. točki 3. ZOZO-a, ima pravo na naknadu plaće.

U navedenom slučaju kao uzrok privremene nesposobnosti u Izvješću o privremenoj nesposobnosti/spriječenosti za rad označava se šifrom uzroka privremene nesposobnosti D0 (u nastavku: uzrok D0). U smislu ostvarivanja prava na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti odnosno spriječenost za rad zbog uzroka D0, a vezano za bolest COVID-19, osiguranik nije bolestan već se sukladno posebnim propisima zbog mogućeg razvoja bolesti utvrđuje potreba izoliranja kao mjera za sprečavanje eventualnog širenja zarazne bolesti praćenjem zdravstvenog stanja osiguranika u slučaju da se isti zarazio.

Osiguraniku izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite (u daljnjem tekstu: izabrani doktor) može utvrditi privremenu nesposobnost po uzroku D0 ako nadležni epidemiolog, izabrani doktor ili druga ovlaštena osoba zbog kontakta sa sumnjom, vjerojatnim ili potvrđenim slučajem bolesti COVID-19 utvrdi potrebu izoliranja u skladu s posebnim propisima. To je slučaj koji se osigurava člankom 39. točkom 3. ZOZO-a, kao jedno od prava iz zdravstvenog osiguranja, koje pripada osiguraniku u vezi s korištenjem zdravstvene zaštite, a osiguranik ostvaruje pravo na naknadu plaće za vrijeme trajanja privremene nesposobnosti odnosno spriječenost za rad po uzroku D0 sve dok se bolest ne razvije (razviju simptomi bolesti) ili dok se pozitivnim testom ne utvrdi da je zaražen.

U navedenom slučaju, kada je osiguraniku utvrđena privremena nesposobnost za rad jer je bio u bliskom kontaktu sa zaraženom osobom, naknada plaće se isplaćuje na teret sredstava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u nastavku: HZZO) od prvog dana korištenja prava odnosno od dana utvrđene privremene nesposobnosti odnosno spriječenosti za rad zbog samoizolacije radi opasnosti od razvijanja zarazne bolesti korona virusa (članak 41. stavak 1. ZOZO-a).

Naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti zbog samoizolacije radi sprječavanja mogućnosti širenja zarazne bolesti, uzrokovane korona virusom, od prvoga dana privremene nesposobnosti obračunava i isplaćuje HZZO, a pripada samoizoliranom osiguraniku za sve vrijeme trajanja privremene nesposobnosti i to samo za dane odnosno sate za koje bi imao pravo na plaću da radi prema propisima o radu.

Naknada plaće dok je osiguranik samoizoliran radi korona virusa iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće s tim da najviši mjesečni iznos naknade plaće ne može za puno radno vrijeme iznositi više od proračunske osnovice uvećane za 28% odnosno od 4.257,28 kn.

Osiguranik za vrijeme samoizolacije ima pravo na naknadu plaće na teret sredstava HZZO-a prema članku 39. točki 3. ZOZO-a sve dok se pozitivnim testom ne utvrdi da je zaražen, a najkasnije do proteka roka za inkubaciju koji je u slučaju bolesti COVID-19 prema sadašnjim stručnim spoznajama trenutno određen u trajanju do 10 dana.

Osiguranici u samoizolaciji zahtjev za naknadu plaće podnose izravno HZZO-u. Budući da osiguranici u samoizolaciji nisu u mogućnost preuzeti navedeno Izvješće kod izabranog doktora te neposredno podnijeti zahtjev za naknadu plaće HZZO-u uz propisanu dokumentaciju, iznimno im se daje mogućnost podnošenja zahtjeva elektronskim putem bez prilaganja Izvješća, a HZZO će podatke o otvorenoj privremenoj nesposobnosti po osnovi uzroka D0 - izolacija preuzeti putem Centralnog zdravstvenog informacijskog sustava Republike Hrvatske (CEZIH).

Ukoliko osiguranik u dogovoru s poslodavcem vrijeme koje je obvezan provesti u samoizolaciji organizira na način da posao obavlja od kuće ili na neki drugi način, o tome je dužan obavijestiti izabranog doktora. U tom slučaju osiguranik ostvaruje pravo na plaću i ne može istovremeno ostvariti i pravo na naknadu plaće na teret sredstava HZZO-a. Ovo stoga što se osiguranik ne mora koristiti tim pravom iz zdravstvenog osiguranja. U tom mu slučaju izabrani doktor medicine primarne zdravstvene zaštite ne utvrđuje privremenu nesposobnost za rad i ne izdaje Izvješće o privremenoj nesposobnosti/spriječenosti za rad.

S druge strane, ako je radniku utvrđena privremena nesposobnost za rad jer mu je potvrđena zaraza korona virusom odnosno dijagnosticirana bolest COVID-19, tada radi ocjene izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite o bolesti i zaštite zdravlja samog radnika, ne postoji mogućnost obavljanja posla od kuće niti poslodavac u tom slučaju može

radniku davati radne zadatke (kao što ne može niti u drugim slučajevima zbog ostalih uzroka bolovanja radnika). U tom slučaju radnik ne ostvaruje pravo na plaću, već pravo na naknadu plaće na teret svog poslodavca, kojem je dostavljena potvrda o privremenoj nesposobnosti za rad radnika zbog potvrđene zarazne bolesti. Ova naknada plaće, prema propisima o zdravstvenom osiguranju, ne može biti niža od 70% prosječne bruto plaće koja se osiguraniku isplaćivala u prethodnih šest mjeseci. No, obzirom da ovi troškovi terete poslodavca, naknada plaće u opisanom slučaju može biti viša, ovisno o uređenju tog prava pravilnikom o radu ili kolektivnim ugovorom koji obvezuje poslodavca.

II. Ukoliko se radi o državnom službeniku i namješteniku kojem je određena mjera samoizolacije zbog bliskog kontakta sa zaraženom osobom (i za to vrijeme nema organiziran rad od kuće odnosno rad na izdvojenom mjestu) ili izolacije zbog potvrđene zaraze, te je istom utvrđena privremena nesposobnost odnosno spriječenost za rad, treba voditi računa i o odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike („Narodne novine“, broj 112/17, 12/18, 2/19, 119/19 i 66/20 - u daljnjem tekstu: Kolektivni ugovor).

Člankom 2. Kolektivnog ugovora propisano je da se odredbe Kolektivnog ugovora primjenjuju neposredno te u slučaju da je neko pravo iz radnog odnosa za službenike i namještenike različito uređeno zakonom, drugim općim aktima, pojedinačnim rješenjem, ugovorom o radu ili ovim Ugovorom, primjenjuje se za službenika i namještenika najpovoljnije pravo.

Prema članku 43. stavku 1. Kolektivnog ugovora, ako je službenik i namještenik odsutan iz službe odnosno s rada zbog bolovanja do 42 dana, pripada mu naknada plaće u visini 85% od njegove plaće ostvarene u prethodna tri mjeseca neposredno prije nego je započeo bolovanje. Prema stavku istoga članka, naknada u 100% iznosu osnovne plaće pripada službeniku i namješteniku kada je na bolovanju zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu.

Članak 43. Kolektivnog ugovora nije terminološki usklađen s odredbama ZOZO-a, u kojima se ne koristi termin „bolovanje“ nego „privremena nesposobnost odnosno spriječenosti za rad“ te smo mišljenja da navedeni izričaji imaju isto značenje.

S obzirom na članak 2. Kolektivnog ugovora, mišljenja smo da državni službenik i namještenik za vrijeme samoizolacije (zbog bliskog kontakta sa zaraženom osobom) i izolacije (zbog potvrđene zaraze bolešću COVID-19) ima pravo na naknadu plaće prema povoljnijem propisu: naknadu plaće iz članka 43. stavka 1. Kolektivnog ugovora (u visini 85% od njegove plaće ostvarene u prethodna tri mjeseca neposredno prije nego je započeo bolovanje) ili pravo na naknadu plaće sukladno propisima o zdravstvenom osiguranju (u iznosu 100% od osnovice za naknadu plaće, s tim da mjesečni iznos naknade plaće za puno radno vrijeme ne može iznositi više od proračunske osnovice uvećane za 28%, odnosno 4.257,28 kuna).

Ukoliko je državnom službeniku i namješteniku u slučaju određene mjere samoizolacije, odnosno izolacije, povoljnije pravo na naknadu plaće prema članku 43. stavku 1. Kolektivnog ugovora, poslodavac će mu isplatiti razliku između iznosa naknade plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad koja se isplaćuje na teret sredstava HZZO-a i iznosa naknade plaće prema članku 43. stavku 1. Kolektivnog ugovora.

Pri tome, mišljenja smo da državni službenik i namještenik za vrijeme određene mjere samoizolacije ili izolacije vezano za epidemiju bolesti COVID-19 nema pravo na naknadu plaće iz članka 95. stavka 5. Zakona o radu (u visini prosječne plaće koja mu je isplaćena u prethodna tri mjeseca), jer se ta odredba primjenjuje samo ako ovim ili drugim zakonom,

drugim propisima, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu nije drukčije određeno, dok je u slučaju samoizolacije i izolacije drukčije propisano, kako propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju tako i Kolektivnim ugovorom, na način kako je prethodno navedeno.

III. Vezano za naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad zbog zarazne bolesti u iznosu pune plaće, jer se radi o profesionalnoj bolesti, iznosimo sljedeće:

Sukladno članku 55. stavku 2. točki 8. i stavku 3. ZOZO-a, naknada plaće iznosi 100% od osnovice za naknadu plaće bez limita za vrijeme privremene nesposobnosti zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

Lista profesionalnih bolesti i poslova na kojima se te bolesti javljaju i uvjeti pod kojima se smatraju profesionalnim bolestima utvrđuju se Zakonom o listi profesionalnih bolesti („Narodne novine“, broj 162/98 i 107/07). U skladu sa Zakonom o listi profesionalnih bolesti, profesionalnim bolestima smatraju se i zarazne bolesti uzrokovane ekspozicijom na radu u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze.

Pravilnikom o pravima uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti („Narodne novine“, broj 75/14, 154/14, 79/15, 139/15, 105/16, 40/17, 66/17, 109/17, 132/17, 119/18, 41/19, 22/20 i 39/20 - u daljnjem tekstu: Pravilnik) predviđena je mogućnost ostvarivanja prava temeljem priznate profesionalne bolesti, ako se radi o zaraznoj bolesti, od datuma nastanka zarazne bolesti. To ne znači da će se svim osiguranicima HZZO-a koji su oboljeli od bolesti COVID-19 priznavati profesionalna bolest odnosno pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti u visini 100% od osnovice za naknadu plaće bez limita.

Pravilnikom je utvrđeno da je priznavanje profesionalne bolesti u nadležnosti Službe za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, koja svaki pojedini slučaj vještači u skladu s pravilima struke ovisno o medicinskoj dokumentaciji i profesionalnoj ekspoziciji.

S poštovanjem,

MINISTAR
dr. sc. Ivan Malenica